VERKLARING VAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN WERKGELEGENHEID LAURETTE ONKELINX EN DE SOCIALE PARTNERS

*

PROTOCOL INZAKE HET REGELEN VAN COLLECTIEVE GESCHILLEN (bijlage 1)

*

VEREENVOUDIGING VAN DE BANENPLANNEN EN RECYCLAGE MARIBEL (bijlage 2)

*

ONTWERPAKKOORD VAN DE SOCIALE PARTNERS -ONDERTEKENAARS VAN HET INTERPROFESSIONEEL AKKOORD - INZAKE DE TOENADERING TUSSEN ARBEIDERS EN BEDIENDEN (bijlage 3)

VERKLARING VAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN WERKGELEGENHEID LAURETTE ONKELINX EN DE SOCIALE PARTNERS

In het kader van het ontwerp van akkoord bereikt tussen de sociale partners inzake de 3 volgende themas - Collectieve geschillen - Vereenvoudiging van de banenplanen - Harmonisering van de statuten arbeiders/bedienden heeft de Vice-Eerste Minister verschillende keren vergaderd met de sociale partners. Tijdens deze vergaderingen werden de ontwerpen van bestaande teksten bevestigd, middels volgende verduidelijkingen :

1) COLLECTIEVE CONFLICTEN

De sociale partners wensen de sociale samenhang te versterken en bevestigen de voorrang van het sociaal overleg op elke andere vorm van regeling, ondermeer inzake collectieveconflicten.

Zij bevestigen aldus het ontwerp van het protocolakkoord, gesloten in februari 2002, maar zijn van mening volgende verduidelijkingen te moeten aanbrengen:

- het akkoord dat tussen hen is gesloten, wordt geïnterpreteerd als refererend naar het verdrag nr. 87 van de IAO betreffende de vrijheid tot het oprichten van vakverenigingen en bescherming van het vakverenigingsrecht, door België geratificeerd op 23 oktober 1951,
- dus wensen zij te verwijzen naar de rechtspraak en de doctrine, in al hun dimensies, van de instanties van de internationale arbeidsorganisatie wat betreft de aard van de collectieve conflicten en de omschrijving van de betrokken werknemers.

Het akkoord van de sociale partners moet verstaan worden als een stap, deel uitmakend van een aanpak in wederzijds vertrouwen. De uitvoering van het akkoord zal binnen een jaar het voorwerp uitmaken van een evaluatie die, indien zij positief is, zal toelaten het bestaande vertrouwen nog te vergroten.

Aldus zullen de sociale partners het Belgische overlegmodel opnieuw dynamiseren, overlegmodel waarvan de wettelijke grond de wet van 5 december 1968 blijft over de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

De Minister van Werkgelegenheid ontvangt het verzoek van de sociale partners betreffende de versterking van de instrumenten voor sociaal overleg langs de administratie van de collectieve arbeidsbetrekkingen.

Zij zal hen voorstellen voorleggen met de bedoeling een echt "huis van het sociaal overleg" op te richten.

2) VEREENVOUDIGING VAN DE BANENPLANNEN

De regering en de sociale partners willen een echte vereenvoudiging van de banenplannen doorvoeren, met als objectief het mechanisme transparenter, eenvoudiger in zijn toepassing en begrijpelijker te maken en dit met bijzondere aandacht voor KMO's. Deze vereenvoudiging moet de beginselen van de sociale zekerheid respecteren.

De sociale partners hebben hiertoe in hun akkoord van 18 februari 2002 een concreet voorstel geformuleerd. De regering verbindt er zich toe bij te dragen in de uitvoering van dit akkoord, in al zijn objectieven.

Op vraag van de regering zijn de sociale partners echter bereid om samen haar alternatief voorstel te onderzoeken, dat voor alle betrokken partijen aanvaardbaar zou zijn. De evenwichten en de verschillende bestanddelen van het akkoord van de sociale partners moeten alleszins geëerbiedigd worden. Hierbij moet tevens de nodige tijd voorzien worden opdat de inwerkingtreding van deze vereenvoudigingsoperatie voor alle betrokken actoren vlekkeloos zou kunnen verlopen.

3) TOENADERING VAN DE STATUTEN ARBEIDER EN BEDIENDE

In het interprofessioneel akkoord 2001-2002 hebben de sociale partners zich verbonden tot het onderzoeken, binnen de Nationale Arbeidsraad, van de verschillen tussen de arbeiders- en de bediendenstatuten en tot het vinden van een duurzame oplossing via een programmering over een periode van zes jaar.

De Regering verbond er zich toe het interprofessioneel akkoord in zijn geheel te respecteren en de sociale partners de vrijheid te geven dit uit te voeren, onder hun eigen verantwoordelijkheid.

De maatregel die in het ontwerp van het akkoord van februari 2002 wordt voorgesteld vormt een stap naar een globale toenadering voorzien in het voorgenoemd interprofessioneel akkoord.

De sociale partners beschouwen dat de gekozen wijze van oplossing geen precedent vormt voor het bepalen van de te vinden oplossingen voor de andere bestaande elementen van divergentie.

Wat de loonnorm betreft, is het niet de intentie van de sociale partners af te wijken van het concept, zoals dat in de wet bestaat. De uitvoering van het punctuele akkoord "carensdag" sluit solidariteit niet uit.

De Minister van Werkgelegenheid neemt akte van de wens van de sociale partners, om de harmonisering van de statuten arbeider en bediende positief te zien begeleiden door de regering.

18 februari 2002

BIJLAGE 1

PROTOCOL INZAKE HET REGELEN VAN COLLECTIEVE GESCHILLEN

Overwegende dat:

- het sociaal overleg in het merendeel van de gevallen doeltreffend benut wordt om collectieve geschillen en spanningen in de ondernemingen aan te pakken en te regelen;
- de sociale partners overtuigd zijn van de relevantie van het Belgisch sociaal overlegmodel en van de voorrang van de sociale dialoog bij het voorkomen en regelen van mogelijke conflicten;
- in het licht van bepaalde praktijken het overleg nieuw lezen ingeblazen moet worden en het belang en de doeltreffendheid ervan versterkt moeten worden;
- de goede werking van het sociaal overleg in de eerste plaats onder de verantwoordelijkheid van de sociale gesprekspartners valt;
- de paritaire comités een belangrijke schakel vormen in het sociaal overlegsysteem; dat de paritaire comités en hun verzoeningsbureau het principe bevestigen van de autonomie van de sociale gesprekspartners om te onderhandelen en CAO's te sluiten alsmede om collectieve arbeidsgeschillen te voorkomen en te regelen;
- de sociale partners zodoende wensen dat er een einde gesteld wordt aan de ontsporingen die momenteel bij geschillen vastgesteld worden, en dat zij hun bijdrage willen leveren tot het oplossen van de huidige spanningen in de arbeidswereld;
- de sociale vrede van belang is.

Het is om die redenen dat de ondertekende partijen

- nogmaals plechtig hun onvoorwaardelijke steun uitspreken voor de weg van het overleg omdat dit de beste garanties op sociale vrede en op de naleving van de onder partijen aangegane verbintenissen biedt;
- bevestigen dat bemiddeling en verzoening de middelen bij uitstek vormen om conflicten tussen partijen bij te leggen;

- zich ertoe verbinden voor alles oplossingen binnen de onderneming en, bij gebrek daaraan, in de schoot van de sectorale overlegorganen, paritaire comités of verzoeningsbureaus na te streven;
- in alle omstandigheden door middel van consensus oplossingen na te streven.

Deze verbintenis betekent:

1. voor de werkgeversorganisaties

- dat zij bij alle bedrijven en bij hun leden in het bijzonder de meerwaarde van het overleg zullen beklemtonen;
- dat zij in alle omstandigheden blijk zullen geven van zin voor rechtvaardigheid, billijkheid en verzoening die sleutelelementen zijn voor de goede sociale verhoudingen in de onderneming;
- dat zij een plechtige aanbeveling zullen richten tot hun leden om te vermijden dat juridische procedures aangewend worden voor aspecten die met een collectief conflict te maken hebben in de mate dat de wederzijdse aanbevelingen nageleefd worden en zolang alle middelen van overleg door beide partijen niet uitgeput werden;

2. voor de werknemersorganisaties

- dat zij hun leden zullen aanraden de procedure voor aanzegging van stakingen na te leven zodat alle middelen van overleg aangewend kunnen worden om een collectief probleem op te lossen;
- dat zij een plechtige aanbeveling zullen richten tot hun leden om elke toevlucht tot fysiek of materieel geweld te vermijden bij collectieve conflicten en om de vrijwaring van het werkinstrument te garanderen;
- dat zij hun leden zullen oproepen om bij de uitvoeringsmodaliteiten in geval van een conflict, werknemers te mobiliseren die er rechtstreeks bij betrokken zijn;

3. voor de overheid

 dat het Departement voor Collectieve Betrekkingen op het Ministerie van Arbeid en Tewerkstelling de nodige schikkingen treft ter versterking van de infrastructuur en de middelen nodig bij de uitoefening van het sociaal overleg

Tot besluit verzoeken de ondertekenende partijen de sectoren om, indien nodig, hun regels en procedures inzake overleg te onderzoeken in de geest van dit protocol. Zij vragen aan de regering in deze materie geen initiatief te nemen vóór de evaluatie van de toepassing van dit protocol door de sociale partners.

De naleving van dit protocol zal binnen een jaar onderzocht worden.

18 februari 2002

BIJLAGE 2

VEREENVOUDIGING VAN DE BANENPLANNEN EN RECYCLAGE MARIBEL

1. Vereenvoudiging banenplannen

Bij brief van 14 december 2001 werd het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over de regeringsmededeling die handelt over de vereenvoudiging van de banenplannen. De Raad van Bestuur van het VBO formuleerde zijn standpunt dienaangaande tijdens zijn vergadering van januari 2002.

Intussen kwamen de sociale partners tot een eensgezind ontwerp van standpunt.

De sociale partners steunen ten volle de regering in haar intentie de bijdrageverminderingen drastisch te vereenvoudigen.

Zij hebben uitgebreid de denkpistes van de regering besproken en zijn tot de vaststelling gekomen dat de vereenvoudiging van de bijdrageverminderingen het meest effectief kan gebeuren op basis van volgende principes:

- behoud van de huidige formule van structurele vermindering als basis,
- aangevuld met een beperkt aantal (3 à 4) clusters van forfaitaire,
 aanvullende kortingen, waarbij één cluster bijzondere aandacht aan KMO's besteedt.
- zonder dat een bepaald maximum aan korting kan worden overschreden.

De sociale partners kwamen ook overeen de gelijkschakeling tussen arbeiders en bedienden qua bedrag van structurele vermindering verder te zetten overeenkomstig het voorziene meerjarenplan 1999-2004.

2. Recyclage Maribel

Bij de uitvoering van de Maribel-terugvordering rees een bijkomend geschil tussen de Belgische regering en de diensten van de Europese Commissie inzake de problematiek van de dubbele fiscale aftrek.

Om hieraan een einde te stellen legt de programmawet van 30 december 2001 een bijkomende storting op van een som overeenstemmend met 40,17% van de bedragen die werden betaald in het kader van de terugbetaling van de Maribel bisen ter-steun tot 31 december 2001. Deze bijkomende voor de werkgevers onverwachte factuur bedraagt in totaal ± 128 miljoen EUR of 5,2 miljard BEF.

De sociale partners voorzien in een piste om de teruggevorderde bedragen zo gericht mogelijk te recycleren naar de getroffen ondernemingen en de Maribel bis/ter factuur te neutraliseren met respect voor de Europese directieven. Ze voorzien daartoe in een tijdelijke bijdragevermindering op basis van een herberekening van de compenserende bijdrage van 1,55% die verschuldigd was tijdens de voorbije periode 1993-2002 krachtens de regeling inzake herverdeling van de sociale lasten.

Deze techniek, die uitgebreid besproken werd in de Sociale Commissie van 22 januari 2002, heeft als voordeel dat de recyclage zo dicht mogelijke geconcentreerd wordt bij deze ondernemingen die bijkomend een Maribelfactuur moeten betalen. Bovendien doorstaat ze de test van de Europese directieven omdat de compenserende bijdragevermindering van toepassing is op alle arbeiders zonder onderscheid tussen sectoren.

3. Budget

Overeenkomstig de algemene toelichting bij de begroting is er in **2002 10 miljard BEF** meer aan vermindering van patronale bijdragen dan in 2001.

Daarvan komt ten goede aan de onvoorwaardelijk algemene lastenverlaging:

- 2,5 miljard BEF ten gevolge van de Maribelterugvordering: in eerste instantie aan te wenden voor de recyclage en dit ter neutralisatie van de bijkomende factuur; nadien wordt dit bedrag structureel geïnjecteerd in een verdere algemene onvoorwaardelijke lastenverlaging, meer bepaald door een vermindering van de procentuele bijdragevoet (faciaal tarief) met 0,1%-punt. Deze verlaging moet plaats vinden zodra de recyclage-operatie is voltooid. Een rechszekere basis daartoe wordt gecreëerd in 2002.
- 4 miljard BEF voor het optrekken van de structurele verminderingsbedragen volgens het bestaande meerjarenplan 1999-2004.

De resterende **3,5 miljard BEF**, afkomstig van reeds gebudgetteerde beslissingen, is bestemd voor doelgroepmaatregelen, te nemen in consensus tussen de sociale partners.

De sociale partners vragen daarbij expliciet dat alle middelen die afkomstig zijn van de Maribelterugvordering en die overeenkomstig de wet van 30 december 2001 op een thesaurierekening worden gestort, overgemaakt worden naar de sociale zekerheid ter financiering van de bovenstaande recyclagepiste.

18 februari 2002

BIJLAGE 3

ONTWERPAKKOORD VAN DE SOCIALE PARTNERS - ONDERTEKENAARS VAN HET INTERPROFESSIONEEL AKKOORD - INZAKE DE TOENADERING TUSSEN ARBEIDERS EN BEDIENDEN

- De toenadering tussen arbeiders en bedienden moet via <u>sociaal overleg</u> gebeuren.
- 2. Het behoort tot de hoofdverantwoordelijkheid van de sociale partners de stuwende kracht te zijn achter de bepaling van het werknemersstatuut.

Het bereiken van de harmonisering is een complex proces. Deze moet zich inschrijven in een globale benadering en moet worden uitgewerkt op progressieve wijze, stap voor stap. Een overgangsperiode zal hiertoe noodzakelijk zijn.

Na 6 jaar, zoals bepaald in het IPA 2001-2002, moet een definitie van deze harmonisering vastgelegd zijn.

- 3. De sociale partners maken een inventaris op van de problemen die tijdens het gefaseerde proces moeten worden opgelost. Dit veronderstelt ondermeer:
 - 3.1. Aanwerving.
 - 3.2. Tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst.
 - 3.3. Bij schorsing in de uitvoering van de arbeidsovereenkomst:
 - gedeeltelijke werkloosheid
 - arbeidsongeschiktheid.
 - 3.4. Beëindiging van de arbeidsovereenkomst.
- Naast de verschilpunten betreffende het individuele arbeidsrecht dringen er zich ook aanpassingen in het collectieve arbeidsrecht en de sociale zekerheid op.

Die aspecten moeten het voorwerp uitmaken van een grondige studie.

- De kost van de toenadering tussen de arbeiders en bediendenstatuten moet aangerekend worden op de loonnorm. Deze toenadering moet de goede werking van de ondernemingen bevorderen.
- 6. De sociale partners bevelen de sectoren aan, in het kader van de akkoorden 2003-2004, te onderhandelen over de afschaffing van 2 carensdagen en de afschaffing van een derde carensdag na 15 jaar anciënniteit in het bedrijf. De

carensdag moet door een medisch getuigschrift worden gerechtvaardigd. De sectoren zullen de impact op het absenteïsme bestuderen en zullen de volgens hen nodige schikkingen treffen.

Voor eind december 2003 zal een akkoord worden gesloten voor alle sectoren en bedrijven. Bedoeling is dat tegen 01.01.2004 de 2 carensdagen en de derde carensdag voor werknemers met 15 jaar anciënniteit in het bedrijf voor alle werknemers afgeschaft zijn.

De kosten voor de afschaffing van de carensdag moeten worden aangerekend binnen de loonnorm die de onderhandelingsmarge voor de akkoorden 2003-2004 zal bepalen.

Voor de sectoren die terzake niets voorzien hebben, zal de kost die moet aangerekend worden op de loonnorm, door het IPA 2003-2004 worden bepaald.

VOOR HET VERBOND VAN BELGISCHE ONDERNEMINGEN

Pieter TIMMERMANS TONY VANDEPUTTE Luc VANSTEENKISTE

VOOR UNIZO, UNIE VAN ZELFSTANDIGE ONDERNEMERS

Kris PEETERS

VOOR DE SYNDICALE UNIE VAN DE BELGISCHE MIDDENSTAND

Roger MENÉ

VOOR HET AGROFRONT VAN LANDBOUWORGANISATIES

Noël DEVISCH (

VOOR HET ALGEMEEN CHRISTELIJK VAKVERBOND

Luc CORTEBEECK

VOOR HET ALGEMEEN BELGISCH VAKVERBOND

Mia DE VITS

Michel NOLLET

VOOR DE ALGEMENE CENTRALE DER LIBERALE VAKBONDEN VAN BELGIE

